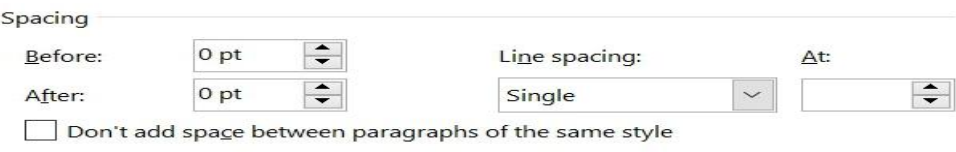

คู่มือตรวจรูปแบบปริญญาบัตร

สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
มิถุนายน 2564

จัดทำโดย อาจารย์กานต์ ศุภจิตกุล

แบบฟอร์มการตรวจรูปแบบ โครงานนิติตวิศกรรมอุตสาหการ

	รูปแบบที่ตรวจ	การหักคะแนน
1	กระดาษที่ใช้พิมพ์ A4 – 80 ปอนด์ ใช้หน้าเดียว	X
2	การเว้นที่ว่างริมขอบกระดาษ - ขอบซ้าย 1.5 นิ้ว (3.81 เซนติเมตร) / ขอบบน-ขอบล่าง -ขอบขวา 1 นิ้ว (2.54 เซนติเมตร)	หน้าละ 0.5
3	ระยะห่างระหว่างบรรทัด ให้ตั้งค่าใน word ดังนี้ แต่ถ้าบรรทัดติดกันเกินไป ให้เลือก multiple at 1.15	ย่อหน้าละ 1

4. ปกนอก (ดูตัวอย่าง 1)

	รูปแบบที่ตรวจ	การหักคะแนน
4.1	ตรามหาวิทยาลัยนเรศวร	0.5/จุด
4.2	ชื่อโครงการภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด) TH SarabunPSK ขนาด 20 หนา	0.5/จุด
4.3	ชื่อผู้จัดทำ (นาย/นางสาว นำหน้า) + รหัส xxxxxxxx TH SarabunPSK ขนาด 18 หนา	0.5/จุด
4.4	ส่วนท้าย ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (ไม่มีกรันต์) TH SarabunPSK ขนาด 18 หนา ปี พ.ศ. ให้ใส่ปีการศึกษาที่ลงทะเบียน	0.5/จุด

5. ใบรับรองปริญญาโท (ดูตัวอย่าง 2)

	รูปแบบที่ตรวจ	การหักคะแนน
5.1	ด้านบนกลางมีตราคณะวิศวกรรมศาสตร์	0.5/จุด
5.2	คำว่า “ใบรับรองปริญญาโท” ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 หนา	0.5/จุด
5.3	นอกจากข้อ 5.2 ให้ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 (หัวข้อด้านซ้ายให้ใช้ตัวหนา)	0.5/จุด
5.4	ชื่อที่ปรึกษาให้ใส่ตำแหน่งทางวิชาการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ / รองศาสตราจารย์) กรณีไม่มี ให้ใส่คำว่า <u>อาจารย์</u> หรือ <u>ดร.</u> นำหน้าชื่อ	0.5/จุด
5.5	เลือกใช้ ผู้ดำเนินโครงการ / ผู้จัดทำ / ผู้จัดทำโครงการ โดยให้เหมือนกันทั้งเล่ม	0.5/จุด

6. บทคัดย่อ (ดูตัวอย่าง 3)

	รูปแบบที่ตรวจ	การหักคะแนน
6.1	คำว่า “บทคัดย่อ” ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 หนา ไว้กลางหน้ากระดาษ	0.5/จุด
6.2	เนื้อหา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ระหว่าง หัวข้อกับเนื้อหา ให้เว้น 1 บรรทัด ปรับเนื้อหาขอบขวาชิดตรง	0.5/จุด

7. กิตติกรรมประกาศ (ดูตัวอย่าง 4)

	รูปแบบที่ตรวจ	หมายเหตุ
7.1	คำว่า “กิตติกรรมประกาศ” ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 20 หนา จัดกลาง	0.5
7.2	เนื้อหา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ระหว่างหัวข้อกับเนื้อหา เว้น 1 บรรทัด	0.5
7.3	ปรับเนื้อหาขอบขาวชัดเจน	0.5/ย่อหน้า

8. สารบัญ (ดูตัวอย่าง 5)

	รูปแบบที่ตรวจ	การหักคะแนน
8.1	คำว่า “สารบัญ” ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 20 หนา ว่างกลางหน้ากระดาษ	0.5/จุด
8.2	ใช้จุดไข่ปลาเชื่อมหัวเรื่องกับเลขหน้า	0.5/จุด

9. เลขหน้า

	รูปแบบที่ตรวจ	การหักคะแนน
9.1	ตั้งแต่ ใบบรรณง จนถึง สารบัญ ให้ใช้ ตัวอักษร ก-ฮ ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ว่างกลาง โดยหน้าใบบรรณงนับเป็น ก แต่ไม่ต้องใส่	0.5/จุด
9.2	ส่วนเนื้อหา ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 ว่างบนขวา (ห่างขอบบน 0.5 นิ้ว และขอบขวา 1 นิ้ว) หน้าแรกของทุกบท ไม่ต้องใส่เลขหน้า (แต่นับด้วย)	0.5/จุด

10. บทที่ 1 - 5 (ดูตัวอย่าง 6)

	รูปแบบที่ตรวจ	การหักคะแนน
10.1	บทที่และชื่อบท ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 20 หนา ระหว่างบทที่ กับ ชื่อบท ไม่เว้นบรรทัด ส่วน ชื่อบท กับ เนื้อหา ให้เว้น 1 บรรทัด	0.5/จุด
10.2	- หัวข้อใหญ่ (ทศนิยม 1 ตำแหน่ง เช่น 2.1) ให้ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 หนา ชิดซ้าย - หัวข้อรอง (ทศนิยม 2 ตำแหน่ง เช่น 2.1.1) ให้ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 หนา - หัวข้อย่อย (ทศนิยม 3-4 ตำแหน่ง) ตัวหนา - กรณีมีหัวข้อย่อยอีกให้ใช้ ก. และถ้ามีหัวข้อย่อยอีกให้ใช้ ก.1 ตามลำดับ ใช้ตัวปกติ *** หัวข้อที่เป็นตัวหนา ห้ามมีข้อความต่อ ***	
10.3	การย่อหน้าทุกครั้ง ให้เยื้องเข้าไปให้ตรงกับตัวอักษรตัวแรกของชื่อข้อของหัวข้อนั้นๆ ส่วนบรรทัดต่อๆ มาในหัวข้อเดียวกันให้ชิดขอบซ้าย	
10.4	ปรับเนื้อหาขอบขาวชัดเจน	
10.5	ระหว่างหัวข้อใหญ่ ให้เว้น 1 บรรทัด ระหว่างหัวข้อรอง ให้เว้น 1 บรรทัด ระหว่างหัวข้อย่อย ไม่เว้น บรรทัด	

11. การพิมพ์ตาราง (ดูตัวอย่าง 7)

	รูปแบบที่ตรวจ	การหักคะแนน
11.1	พิมพ์คำว่า ตารางที่ 2.1 (ตัวหนา) ตามด้วยชื่อตาราง (ตัวปกติ) ไว้เหนือตาราง (จัดระยะกึ่งกลาง) ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ระหว่างหัวตาราง กับตาราง ไม่ต้องเว้นบรรทัด	0.5/จุด
11.2	กรณีตารางยาวมากจนเลยไปในหน้าต่อไป ให้ขึ้นตารางใหม่ และพิมพ์หัวตารางเหมือนเดิม แต่ให้วงเล็บคำว่า ต่อ ไว้ด้วย เช่น ตารางที่ 2.1 (ต่อ)	
11.3	ให้พิมพ์ ที่มา : ... ไว้ใต้ตาราง (ตัวปกติ) จัดระยะไว้กึ่งกลาง	
11.4	ก่อนชื่อตารางและใต้ที่มา ให้เว้นจากเนื้อหา 1 บรรทัด	
11.5	กรณีชื่อตารางหรือที่มายาวเกิน 1 บรรทัด บรรทัดต่อไป ให้ตัวอักษรตัวแรกอยู่ตรงกับชื่อตารางหรือชื่อที่มา	

12. การพิมพ์รูปภาพ (ดูตัวอย่าง 7)

	รูปแบบที่ตรวจ	การหักคะแนน
12.1	พิมพ์คำว่า รูปที่ 2.1 (ตัวหนา) ตามด้วยชื่อรูปภาพ (ตัวปกติ) ไว้ใต้รูปภาพ (จัดระยะกึ่งกลาง) ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16	0.5/จุด
12.2	ให้พิมพ์ ที่มา : ... ไว้ใต้ชื่อรูปภาพ (ตัวปกติ) จัดระยะไว้กึ่งกลาง	
12.3	ด้านบนรูปภาพและใต้ที่มา ให้เว้น 1 บรรทัดจากเนื้อหา	
12.4	กรณีชื่อรูปหรือที่มา ยาวเกิน 1 บรรทัด บรรทัดต่อไป ให้ตัวอักษรตัวแรกอยู่ตรงกับชื่อรูปภาพหรือชื่อที่มา	

13	การพิมพ์สมการให้เว้น 1 บรรทัดจากเนื้อหา (ทั้งบนและล่าง) หมายเลขสมการให้พิมพ์ชิดขอบขวาและใส่วงเล็บ (2.1) (ตัวหนา) (ดูตัวอย่าง 8)	0.5/จุด

14. การใช้คำภาษาอังกฤษ

	รูปแบบที่ตรวจ	หมายเหตุ
14.1	การใส่คำภาษาอังกฤษ ให้เขียนคำภาษาไทยก่อน แล้วตามด้วยภาษาอังกฤษในวงเล็บ และระหว่างวงเล็บกับตัวอักษรต้องเว้น 1 เคาะ แต่ตัวอักษรด้านในวงเล็บให้ติดวงเล็บทั้งหัวและท้าย ให้ขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ทุกคำ ยกเว้น คำเชื่อมต่าง ๆ เช่น คณะวิศวกรรมศาสตร์ (Faculty of Engineering)	0.5/จุด
14.2	กรณีมีคำซ้ำหลายคำในแต่ละบท ให้ใส่คำภาษาอังกฤษในวงเล็บแค่คำแรกของบทเท่านั้น	

15	เอกสารอ้างอิง ให้ใช้ระบบนามปี (ดูตัวอย่าง 9)	0.5/จุด
16	ประวัติผู้ดำเนินโครงการ ให้ใส่รูปชุดครุยฯ (ดูตัวอย่าง 10)	0.5/จุด
17	การใช้ ๆ ให้เว้นหน้า 1 เคาะ เว้นหลัง 1 เคาะ เช่น ชั่ว ๆ กันไป	0.5/จุด
18	ให้ใช้คำว่า ร้อยละ แทน %	0.5/จุด

ตัวอย่างที่ 1

ต้นแบบเครื่องคว้านและผ่ากล้วย ในกระบวนการผลิตกล้วยม้วนธรรมชาติ
กรณีศึกษา : โรงงานแปรรูปกล้วยแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก
CORING AND SPLIT BANANA MACHINE PROTOTYPE
IN THE PRODUCT BANANA ROLL
CASE STUDY AT A FRUIT PROCESSING FACTORY IN PHITSANULOK

นายณยศ   วงษ์บุญมีเดช   รหัส 60361880
นางสาวนันทน์ภัส   ทิตยาวิโรพงษ์   รหัส 60362450

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิศวกรรมอุตสาหกรรม ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2563

ตัวอย่างที่ 2

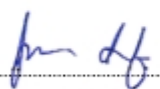
ใบรับรองปริญญาโท

ชื่อหัวข้อโครงการ	ต้นแบบเครื่องคว้านและผ่ากล้วย ในกระบวนการผลิตกล้วยม้วน ธรรมชาติ ภูมิศึกษา โรงงานแปรรูปกล้วยแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก		
ผู้ดำเนินโครงการ	นายธนยศ	วงศ์บุญมีเดช	รหัส 60361880
	นางสาวนันทน์ภัส	จิตยาวิระพงษ์	รหัส 60362450
ที่ปรึกษาโครงการ	อาจารย์กานต์	ศุภจิตกุล	
ที่ปรึกษาโครงการร่วม	อาจารย์ประเทือง	โมรราย	
สาขาวิชา	วิศวกรรมอุตสาหกรรม		
ภาควิชา	วิศวกรรมอุตสาหกรรม		
ปีการศึกษา	2563		

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร อนุมัติให้ปริญญาโทฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม

.....ที่ปรึกษาโครงการ
(อาจารย์กานต์ ศุภจิตกุล)

.....ที่ปรึกษาร่วมโครงการ
(อาจารย์ประเทือง โมรราย)

.....กรรมการ
(อาจารย์เกตุนา บุญฤทธิ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ ทองกลั่น)

ตัวอย่างที่ 3

ชื่อหัวข้อโครงการ	ต้นแบบเครื่องคว้านและผ่ากล้วย ในกระบวนการผลิตกล้วยมันเทศ วิทยาลัยการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนแปรรูปกล้วยแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก		
ผู้ดำเนินโครงการ	นายธนยศ	วงศ์บุญมีเดช	รหัส 60361880
	นางสาวนันทน์กมล	จิตยาวิระพงษ์	รหัส 60362450
ที่ปรึกษาโครงการ	อาจารย์กานต์	ศุภจิตกุล	
ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ประเทือง	โมราราย	
สาขาวิชา	วิศวกรรมอุตสาหกรรม		
ภาควิชา	วิศวกรรมอุตสาหกรรม		
ปีการศึกษา	2563		

บทคัดย่อ

ปริญญาณพนธ์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อปรับปรุงขั้นตอนการทำงานในกระบวนการผลิตกล้วยมันเทศวิทยาลัยการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนแปรรูปกล้วยแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก โดยโรงงานแห่งนี้คือ โรงงานผลิตกล้วยแปรรูป มีผลิตภัณฑ์มากมาย อาทิเช่น กล้วยหยี กล้วยตาก กล้วยมันเทศ กล้วยมันเทศคั่ว และอื่น ๆ แต่เนื่องจากผลิตภัณฑ์กล้วยมันเทศวิทยาลัยการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ทำให้โรงงานแปรรูปกล้วยมียอดการสั่งซื้อเพิ่มมากขึ้น โรงงานจึงผลิตไม่ทันต่อความต้องการของลูกค้า คณะผู้ดำเนินโครงการจึงได้เข้าไปศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ปัญหา พบว่า ใน 7 ขั้นตอนหลักของกระบวนการผลิตกล้วยมันเทศวิทยาลัยการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คือ ขั้นตอนการปอก ล้าง คว้าน ผ่า เรียง ปีม ริดและ ตกแต่ง ต้องใช้ทักษะและความชำนาญในการทำงานทุก ๆ ขั้นตอน แต่มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการปอก คว้านและผ่ากล้วย ที่ต้องใช้ทักษะและความชำนาญมากกว่าขั้นตอนอื่น ๆ เนื่องจากพนักงานต้องตัดแต่งเนื้อกล้วยและใช้วิธีเสีงหรือประมาณการด้วยสายตาในการทำงาน หากพนักงานขาดงาน ลางาน หรือเปลี่ยนพนักงานมาทำงานแทน จะส่งผลให้การผลิตหยุดหรือล่าช้า เนื่องจากเวลาการทำงานเพิ่มมากขึ้น ทำให้โรงงานกล้วยแปรรูปผลิตไม่ทันตามความต้องการของลูกค้า ผู้ดำเนินโครงการจึงเลือกปรับปรุงขั้นตอนการคว้านและผ่ากล้วย โดยทำการออกแบบและสร้างต้นแบบเครื่องคว้านและผ่ากล้วยเพื่อลดเวลาการทำงานในขั้นตอนการคว้านและผ่ากล้วย

ผลจากการปรับปรุงขั้นตอนการคว้านและผ่ากล้วย ต้นแบบเครื่องคว้านและผ่ากล้วย ช่วยลดเวลาการทำงานในขั้นตอนการคว้านและผ่ากล้วยจากเดิมใช้เวลาเฉลี่ย 6.43 วินาที/ลูก คงเหลือเฉลี่ย 2.35 วินาที/ลูก ลดลง 4.08 วินาที/ลูก ทำให้เวลาลดลงร้อยละ 63.45 นอกจากนี้ ต้นแบบเครื่องคว้านและผ่ากล้วยยังช่วยลดข้อจำกัดด้านทักษะและความชำนาญของพนักงาน ทำให้พนักงานที่เข้ามาทำงานแทนสามารถใช้งานต้นแบบเครื่องคว้านและผ่ากล้วยได้ รวมไปถึงช่วยลด

ตัวอย่างที่ 4

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาบัตร หัวข้อ ต้นแบบเครื่องควีนและผ้ากล้วย ในกระบวนการผลิตกล้วยมันธรรมชาติ กรณีศึกษา โรงงานแปรรูปกล้วยแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้น ผู้ดำเนินโครงการต้องขอขอบพระคุณ อาจารย์กานต์ ศุภจิตกุล อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ และอาจารย์ประเทือง โมรราย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมโครงการ ที่กรุณาให้ความรู้ ข้อคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ตลอดจนแนะนำแนวคิดและวิธีการแก้ไขปัญหาในการจัดทำปริญญาบัตรครั้งนี้จนถูกต้องและสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์ และบุคลากรของภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยนเรศวรทุกท่าน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้อาคารเรียนและอาคารปฏิบัติการภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ คุณศรีสุรีย์ สายสวัสดิ์ ผู้ประกอบการและพนักงานทุกท่านของโรงงานแปรรูปกล้วยแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก ที่มอบโอกาสในการดำเนินโครงการและให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล ศึกษากระบวนการต่าง ๆ ภายในโรงงาน จนนำมาทำปริญญาบัตรให้สำเร็จลุล่วง

สุดท้ายนี้ ผู้ดำเนินโครงการขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวและเพื่อน ๆ ที่สนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้ดำเนินโครงการจนสามารถทำปริญญาบัตรสำเร็จลุล่วงได้

ผู้ดำเนินโครงการ
นายธนศ วงษ์บุญมีเดช
นางสาวนันทน์กัล ชาติยาวิรพงษ์
 มีนาคม 2564

ตัวอย่างที่ 5

สารบัญ

	หน้า
ใบรับรองปริญญาโท.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
Abstract.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูป.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นและความสำคัญของโครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	1
1.3 เกณฑ์ชี้วัดผลงาน.....	1
1.4 เกณฑ์ชี้วัดผลสำเร็จ.....	2
1.5 ขอบเขตการดำเนินงาน.....	2
1.6 สถานที่ในการดำเนินงาน.....	2
1.7 ระยะเวลาในการดำเนินงาน.....	2
1.8 ขั้นตอนและแผนการดำเนินงาน.....	2
บทที่ 2 หลักการและทฤษฎีเบื้องต้น.....	4
2.1 หลักการ 4M 1E.....	4
2.2 การวิเคราะห์ Why-Why Analysis.....	4
2.3 การศึกษาเวลา (Time Study).....	5
2.4 การศึกษาการเคลื่อนไหว (Motion Study).....	5
2.4.1 ขั้นตอนการศึกษาการเคลื่อนไหวอย่างละเอียด.....	5
2.4.2 เครื่องมือที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์การศึกษาการเคลื่อนไหว.....	5
2.5 วิธีปฏิบัติงาน (Work Instruction).....	5
2.5.1 โครงสร้างวิธีปฏิบัติงาน.....	6
2.5.2 วิธีจัดทำวิธีปฏิบัติงาน.....	6
2.5.3 ประโยชน์ของการจัดทำวิธีปฏิบัติงาน.....	6
2.6 หลักการ ECRS.....	7

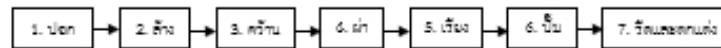
ตัวอย่างที่ 6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

โรงงานผลิตกล้วยแปรรูปแห่งหนึ่งในจังหวัดพิษณุโลก มีผลิตภัณฑ์แปรรูปกล้วยหลากหลายชนิด ซึ่งผลิตภัณฑ์กล้วยม้วนธรรมชาติเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมในการบริโภคมากที่สุด ในกระบวนการผลิตกล้วยม้วนธรรมชาติ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน แสดงดังรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 ขั้นตอนการผลิตกล้วยม้วนธรรมชาติ

จากรูปที่ 1.1 ในขั้นตอนปอกกล้วย คว้านกล้วย และผ่ากล้วย จำเป็นต้องใช้ทักษะและความชำนาญในการทำงานมากกว่าในขั้นตอนอื่น ๆ ซึ่งหากพนักงานขาดหรือลางาน จะทำให้กระบวนการผลิตหยุด หรือหากหาพนักงานมาทำงานแทน จะส่งผลต่อเวลาในการผลิตมากขึ้น เนื่องจากพนักงานที่มาทำงานแทนอาจมีทักษะและความชำนาญในการทำงานไม่เท่ากับพนักงานที่ทำอยู่ประจำ

ทางคณะผู้ดำเนินโครงการเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาข้างต้น ซึ่งมีแนวคิดที่จะพัฒนาเครื่องจักรขึ้น โดยเลือกที่จะออกแบบและสร้างต้นแบบเครื่องคว้านและผ่ากล้วย เพราะขั้นตอนคว้านและผ่ากล้วยเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องและมีการทำงานคล้ายกัน สามารถรวมการทำงานให้ทำงานในเครื่องเดียวกันได้ ส่วนในขั้นตอนการปอก มีข้อจำกัดในการทำงานค่อนข้างมาก ซึ่งยากที่จะออกแบบและพัฒนาสร้างเครื่องปอก ด้วยเหตุนี้ ทางคณะผู้ดำเนินโครงการ จึงเลือกที่จะสร้างต้นแบบเครื่องคว้านและผ่ากล้วย เพื่อปรับปรุงวิธีการทำงานในขั้นตอนการคว้านและผ่ากล้วย ให้ทำงานได้ง่ายขึ้น ลดขั้นตอนในการทำงาน และหากเกิดปัญหาพนักงานขาดงานหรือลางาน หรือพนักงานที่มาทำงานแทนก็สามารถทำการผลิตได้

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตกล้วยม้วนธรรมชาติ โดยสร้างต้นแบบเครื่องคว้านและผ่ากล้วย

1.3 เกมที่ชี้วัดผลงาน (Output)

ต้นแบบเครื่องคว้านและผ่ากล้วย

ตัวอย่างที่ 6 (เพิ่มเติม)

7

- 2.5.3.2 เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการเดียวกัน
- 2.5.3.3 ใช้เป็นเกณฑ์ในการควบคุม และตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน
- 2.5.3.4 เป็นพื้นฐานในการฝึกอบรมพนักงานหรือพนักงานใหม่
- 2.5.3.5 เป็นแนวทางในการทบทวนและตรวจติดตามภายในโรงงาน

2.6 หลักการ ECRS

หลักการ ECRS คือ การลดความสูญเสียในการผลิต เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการด่วนเพราะ ความสูญเสียจะทำให้ต้นทุนเพิ่มสูงขึ้น หากสามารถลดความสูญเสียลงได้ ก็จะส่งผลให้ประหยัดต้นทุน การผลิตลง อีกทั้งยังช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้น แนวทางการลดความสูญเสีย ด้วยหลักการ ECRS เป็นดังนี้

2.6.1 การกำจัด (Eliminate : E) หมายถึง การกำจัดขั้นตอนการผลิตที่ไม่จำเป็นออกไป รวมทั้ง การกำจัดความสูญเสียทั้ง 7 ประการ คือ การผลิตเกินจำเป็น การเก็บวัสดุคงคลัง การขนส่ง การเคลื่อนไหว การผลิตซ้ำซ้อนหลายขั้นตอน การรอคอยและการผลิตของเสีย การกำจัดเป็นวิธีการ ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการปรับปรุงงาน

2.6.2 การรวมกัน (Combine : C) หมายถึง การรวมขั้นตอนการผลิตเข้าด้วยกัน เพื่อลดเวลา ในการทำงานหรือลดจำนวนพนักงาน

2.6.3 การจัดใหม่ (Rearrange : R) หมายถึง การจัดลำดับการผลิตใหม่หรือการโยกย้าย สลับเปลี่ยนขั้นตอนการผลิตให้เหมาะสม เพื่อลดการเคลื่อนที่เกินจำเป็นหรือลดการรอคอย และสามารถรวมขั้นตอนการผลิตบางส่วนเข้าด้วยกันได้

2.6.4 การทำให้ง่าย (Simplify : S) หมายถึง การปรับปรุงวิธีการทำงานให้สะดวกและง่ายขึ้น หรือสร้างอุปกรณ์ช่วยให้ทำงานได้ง่ายขึ้นซึ่งจะสามารถลดของเสีย ลดเวลาการผลิตลงได้

2.7 หลักการยศาสตร์ (Ergonomics)

หลักการยศาสตร์ คือ การศึกษาสภาพการทำงานที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างคนงาน อุปกรณ์ เครื่องจักรและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน จากนั้นทำการออกแบบหรือปรับปรุงสภาพการทำงาน ให้เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้คนงานมีสุขภาพและความปลอดภัยที่ดีขณะทำงาน อีกทั้งยังก่อให้เกิด ประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

2.7.1 ลักษณะท่าทางในการทำงาน

ลักษณะท่าทางในการทำงาน คือ การทำงานที่คนทำงานมีลักษณะที่สามารถทำงาน อยู่ในท่าทางที่เหมาะสม และไม่ก่อให้เกิดความเมื่อยล้าในการทำงาน โดยจะคำนึงถึงสิ่งขึ้นที่การทำงาน ในแนวระนาบ แนวตั้ง และแนวข้าง ซึ่งเป็นการกำหนดขอบเขตพื้นที่การทำงานของคนงานให้เป็นไป อย่างสะดวกและเหมาะสมต่อการทำงาน แสดงดังรูปที่ 2.2 ถึงรูปที่ 2.5

ตัวอย่างที่ 6 (เพิ่มเติม)

6

2.5.1 โครงสร้างวิธีการปฏิบัติงาน

วิธีการปฏิบัติงานแสดงรายละเอียดและอธิบายวิธีการปฏิบัติงานของแต่ละขั้นตอน โดยมีโครงสร้าง ดังนี้

2.5.1.1 วัตถุประสงค์ คือ กำหนดสิ่งที่ทำ เพื่อให้ผู้อ่านทราบถึงการจัดทำวิธีการปฏิบัติงาน

2.5.1.2 ขอบเขต คือ ชี้แจงให้ผู้อ่านทราบถึงขอบเขตของวิธีการปฏิบัติงานว่าครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนใด สถานประกอบการใด กับใคร และเมื่อใด

2.5.1.3 คำจำกัดความ คือ ชี้แจงให้ผู้อ่านทราบว่าคำศัพท์เฉพาะมีความหมายอย่างไร

2.5.1.4 หน้าที่ความรับผิดชอบ คือ ชี้แจงให้ผู้อ่านทราบว่าใครที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานนั้น และทำหน้าที่อย่างไร

2.5.1.5 การไหลของกระบวนการ คือ ชี้แจงให้ผู้อ่านทราบถึงกระบวนการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน

2.5.1.6 ขั้นตอนการปฏิบัติงาน คือ การอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างละเอียด

2.5.1.7 มาตรฐานงาน คือ การชี้แจงให้ผู้อ่านทราบว่าได้ทำการปฏิบัติงานเสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด

2.5.1.8 ติดตามและประเมินผล คือ การชี้แจงให้ผู้อ่านทราบว่าการติดตามผลและได้รับข้อมูลได้สอบถามกลับมาที่ต้นทางที่ส่งข้อมูลไป

2.5.2 วิธีการจัดทำวิธีการปฏิบัติงาน

2.5.2.1 กำหนดเรื่องที่จะเขียน

2.5.2.2 เขียนอธิบายงานที่ทำเป็นลำดับขั้นตอน ให้สั้นและกระชับ

2.5.2.3 ระบุเกณฑ์คุณภาพของงาน (ถ้ามี)

2.5.2.4 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายหรืออาจใช้รูปภาพ แผนภาพหรือตารางประกอบ

2.5.2.5 ระบุตำแหน่งของพนักงานให้ชัดเจน

2.5.2.6 กรณีที่มีการบันทึกผลต้องระบุไว้ด้วย

2.5.2.7 แบบฟอร์มที่ต้องใช้ไว้ด้วย

2.5.2.8 ถ้าเป็นเรื่องที่คล้ายกันหรือหมวดเดียวกันสามารถรวมกันได้

2.5.2.9 พนักงานร่วมทบทวนวิธีการปฏิบัติงานที่จัดทำขึ้นเพื่อแก้ไขให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง

2.5.3 ประโยชน์ของการจัดทำวิธีการปฏิบัติงาน

2.5.3.1 เพื่อป้องกันการทำงานผิดพลาด

ตัวอย่างที่ 7

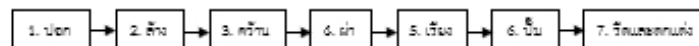
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน

4.1 ผลการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

คณะผู้ดำเนินโครงการได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลในกระบวนการผลิตกล้วยม้วนธรรมชาติ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขปัญหา โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

4.1.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลกระบวนการผลิต

ศึกษาและรวบรวมข้อมูลกระบวนการผลิตกล้วยม้วนธรรมชาติ โดยทำการเก็บข้อมูลจากการสังเกตกระบวนการผลิตจริง สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากพนักงานและผู้ประกอบการ โดยการจดบันทึก ซึ่งกระบวนการผลิตกล้วยม้วนธรรมชาติมี 7 ขั้นตอน แสดงดังรูปที่ 4.1

รูปที่ 4.1 ขั้นตอนการผลิตกล้วยม้วนธรรมชาติ

4.1.2 ศึกษาเวลาการทำงานของพนักงาน

ศึกษาเวลาการทำงานของพนักงานในกระบวนการผลิตกล้วยม้วนธรรมชาติ โดยทำการศึกษาข้อมูลเวลาการทำงานของพนักงานปี พ.ศ. 2562 และทำการจับเวลาโดยตรง จับเวลาจากการบันทึกวิดีโอ เริ่มจากขั้นตอนการปอกกล้วยไปจนถึงขั้นตอนการรีดและตกแต่งกล้วย เพื่อทำการวิเคราะห์เวลาการทำงานของพนักงาน แสดงดังตารางที่ 4.1 และตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเวลาการทำงานของพนักงานปี พ.ศ.2562

พนักงาน	เวลาแต่ละกระบวนการ (วินาที/ลูก)						
	ปอก	ล้าง	คว้าน	ผ่า	เรียง	ปั่น	รีดและแต่ง
โบว์	5.73	1.56	4.75	2.32	4.17	3.61	5.78
ยวน	5.63	1.20	4.8	2.02	3.99	3.82	5.61
นิต	5.54	1.92	4.53	2.41	4.10	3.87	5.90
หมาย	5.65	1.89	4.79	1.90	3.83	3.50	5.75
มยสี	5.51	1.92	4.72	2.04	3.76	3.54	5.70
ป้า	5.61	1.75	4.68	2.20	3.95	3.59	5.34

ตัวอย่างที่ 8

11

2.8.2 ลักษณะเฉพาะของเครื่องมือ

2.8.2.1 Canadian Centre for Occupational Health and Safety, 2005 กล่าวว่า หลักการออกแบบเครื่องมือ ควรมีด้ามจับเป็นรูปทรงกระบอก มีเส้นผ่านศูนย์กลางระหว่าง 3.00 - 4.50 เซนติเมตร และความยาวด้ามจับอยู่ระหว่าง 11.50 - 12.00 เซนติเมตร

2.8.2.2 สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์, ความต้องการที่จับยึดเพื่อช่วยในการลุกและนั่งของผู้สูงอายุ ราวจับด้านที่อยู่ติดผนังให้มีระยะห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 1.5 นิ้ว หรือ 3.81 เซนติเมตร

2.9 ทฤษฎีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ทฤษฎีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นวิธีการวัดค่าการกระจายทางสถิติที่สำคัญ ซึ่งบอกถึงการกระจายข้อมูลเพื่อพิจารณาว่าข้อมูลแตกต่างไปจากค่ากลางมากหรือน้อย หากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าน้อย แสดงว่า การกระจายข้อมูลน้อย มีค่าเฉลี่ยข้อมูลใกล้กัน หากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่ามาก แสดงว่า การกระจายข้อมูลมาก มีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันมาก ดังนั้น ผลลัพธ์ของข้อมูลอาจมีความคลาดเคลื่อนได้ โดยสูตรในการหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังสมการที่ 2.1

$$S.D. = \frac{\sqrt{n\sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)} \quad (2.1)$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x คือ ข้อมูล (ตัวที่ 1, 2, 3,...,n)

n คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.10 การจัดสมดุลการผลิต

การจัดสมดุลการผลิต คือ การทำให้การทำงานแต่ละสถานีงานมีความสมดุลกัน โดยมีเวลาการทำงานเฉลี่ยแต่ละสถานีงานเท่า ๆ กันหรือใกล้เคียงกัน เพื่อให้กระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพมากที่สุดและไม่เกิดเป็นกระบวนการคอขวด ซึ่งกระบวนการคอขวด คือ กระบวนการที่มีรอบเวลาการทำงานที่ช้าที่สุดหรือใช้เวลานานกว่ากระบวนการอื่น ๆ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการผลิต ทำให้เกิดการว่างงาน หรืองานสะสมระหว่างกระบวนการผลิต

2.11 กล้วยน้ำว่า

กล้วยน้ำว่าเป็นพืชที่สามารถนำทุกส่วนมาใช้ประโยชน์ได้อย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นลำต้น, ใบ, ก้าน, ผลและดอก (ปัส) ซึ่งผลกล้วยน้ำว่าสุก นำมารับประทานเป็นผลไม้หรือใช้ทำเป็นขนมของหวาน เช่น กล้วยเชื่อม กล้วยบวชชี กล้วยตาก กล้วยฉาบ กล้วยทอดโรยน้ำตาลหรือน้ำเชื่อม ซึ่งโรงงาน

ตัวอย่างที่ 9

เอกสารอ้างอิง

- กฤติน เหมบุตร. (2560). การปรับปรุงกระบวนการทำงานในสายการผลิตผลิตภัณฑ์กล้วยแปรรูป. ปริญญาโท ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- นราธร กลั่นคำ และพันธกานต์ ศรีโพธิ์. (2562). การปรับปรุงกระบวนการผลิตกล้วยฉนวนธรรมชาติ. ปริญญาโท ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ร่ำภา เพชรหงส์. (2551). อุทยานการศึกษาเรียนรู้แกนสมมาตร. มูลนิธิสยามกัมมาจล
- วชิระ มีทอง. (2552). การออกแบบซี็กและฟิชเจอร์. ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- ศิษฏา สิมารักษ์. (2560). การศึกษาการปฏิบัติงานทางอุตสาหกรรม. ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
- (2559). กล้วยน้ำว้า. สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2563, จาก <https://www.thai-thaifood.com /tp/กล้วยน้ำว้า/>

ตัวอย่างที่ 10

ประวัติผู้ดำเนินโครงการ

ชื่อ นายธนยศ วงษ์บุญมีเดช
ภูมิลำเนา 1031/75 ม.9 ต.นครสวรรค์ตก อ.เมืองฯ
จ.นครสวรรค์ 60000
ประวัติการศึกษา - จบระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนนครสวรรค์
จ.นครสวรรค์
- ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
จังหวัดพิษณุโลก
E-mail thanayotw60@nu.ac.th

ชื่อ นางสาวนันท์นภัส ชิตยาวิระพงษ์
ภูมิลำเนา 38 ม.6 ต.ปึงนาราง อ.ปึงนาราง จ.พิจิตร 66130
ประวัติการศึกษา - จบระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนบางสาย
พิทยาคม จ.พิจิตร
- ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
จังหวัดพิษณุโลก
E-mail nannapust60@nu.ac.th